

Συνέντευξη στη **Ζέτα Τζιώτη**

Παρόν, παρελθόν και μέλλον πραγματεύονται στα τελάρια της εικαστικής. Διάσπαρτες απεικονίσεις, σκέψεις και συναισθήματα εξελίσσονται στις διαστάσεις του χρόνου και σηματοδοτούνται εννοιολογικά. Η πορεία μιας ζωής, άλλοτε υπαινικτική άλλοτε ρεαλιστική, παίρνει σάρκα και οστά μπροστά στα μάτια του θεατή δίνοντάς του το ερέθισμα να την ανακαλύψει και να δώσει ο ίδιος την εξήγηση, που του ταιριάζει. Τελάρια που αντικατοπτρίζουν τον πλούσιο συναισθηματικό κόσμο της Πάστρα διακατέχονται από μία αίσθηση διαχρονικότητας που εύκολα βρίσκει ταύτιση στη ζωή των περισσότερων από εμάς. Χρώματα κάποιες φορές έντονα, κάποιες φορές διακριτικά σε φόντο λευκό αφηρούν περιθώριο στη σκέψη μας. Κάνοντας ένα πέρασμα στη διάρκεια της ενασχόλησής της με τη ζωγραφική, διαπιστώνουμε εμφανείς τις επιρροές του δασκάλου της, Γιώργου Ρόρρη, στις πρώτες της εικαστικές της ανησυχίες με κυρίαρχη την παραστατική απεικόνιση γυμνών και προσώπων. Στο διάβα του χρόνου, εκπαιδευτικές πινελιές και απρόσμενοι θεματικοί συνδυασμοί αποτελούν στοιχεία ωρίμανσης. Επισκέφτηκα το ατελιέ της Μαρίας Πάστρα στα Βριλήσσια, χώρος φωτεινός και εύκολα προσβάσιμος, όπου η εικαστικός απομονώνεται και συγκεντρώνεται στους καμβάδες της. Ανάμεσα σε όλα αυτά έπιπλα αξίας κοσμούνται με υφάσματα ζωγραφισμένα από την ίδια.

- Μαρία, πώς προέκυψε η ζωγραφική στη ζωή σας;

- Η ζωγραφική υπήρχε στη ζωή μου από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου. Ζωγράφιζα από μικρό παιδί παραστάσεις σε κάθε προσφερόμενη επιφάνεια και σχεδίαζα ατελείωτες ώρες γυναικείες κυρίως φιγούρες. Βυθιζόμουν σε αυτή τη διαδικασία και απέκλεια τον έξω κόσμο, το θεωρούσα αυτονόητο στη ζωή μου σαν την αναπνοή. Ωστόσο, όταν έφτασε η στιγμή της επιλογής, αποφάσισα να σπουδάσω τη χημεία. Είχα ανακαλύψει τη μαγεία της στο πρώτο ήδη μάθημα στο Δημοτικό. Καθοριστικός λόγος για αυτό ήταν φυσικά ο βιοπορισμός μου αλλά και η αόριστη -τότε- πεποίθηση ότι, με κάποιο τρόπο, κάποτε, θα ξανασυναντηθώ με τα μολύβια μου.

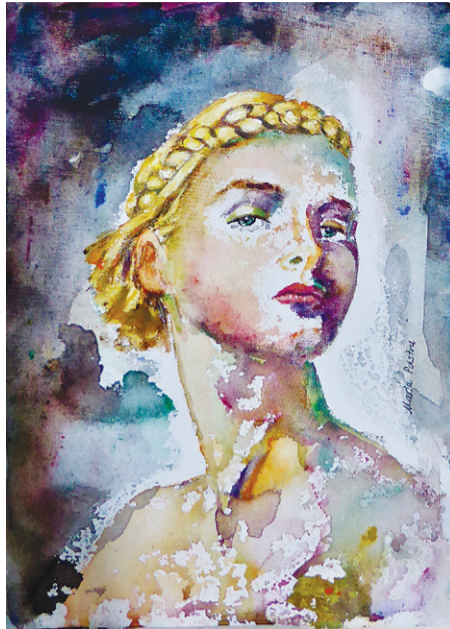
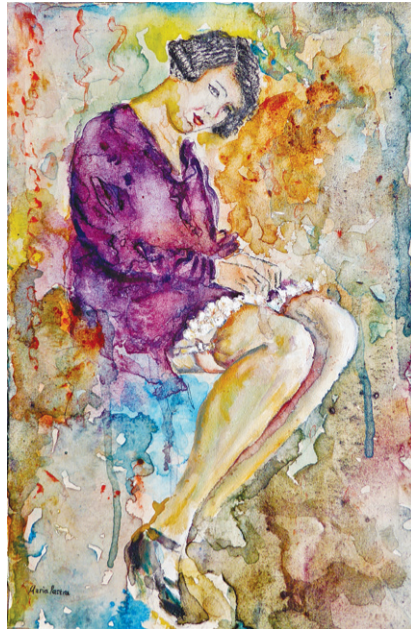
Δούλεψα για περίπου 25 χρόνια ως χημικός, τα περισσότερα από αυτά σε εταιρία πετρελαιοειδών. Εν τω μεταξύ, και παράλληλα με την εργασία μου, βιώνοντας μια προσωπική κρίση, αποφάσισα στα τριάντα μου να ασχοληθώ σοβαρά με τη ζωγραφική. Μαθήτευσα για δύο χρόνια στον Δανιήλ Σπυρόπουλο και για άλλα πέντε στον Γιώργο Ρόρρη. Ακολούθως, έδωσα εξετάσεις και μπήκα στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών στην Αθήνα. Φοίτησα στο Εργαστήριο του Τριαντάφυλλου Πατρασκήδη και του Παύλου Σάμιου. Αφού είχα αποφοιτήσει από την ΑΣΚΤ, αποφάσισα αυτό που ήταν καταφύγιο και μέσο λύτρωσης στη ζωή μου να το κάνω επάγγελμα και παρατήθηκα από την εταιρία που εργαζόμουν.

- Μιλήστε μας για τους δασκάλους σας και πόσο σας επηρέασαν στη δουλειά σας;

- Είναι πολύ σημαντικό το γεγονός πως πάνω από όλα ήταν κυρίως ωραίοι άνθρωποι, γιατί η διαδικασία της μάθησης αυτού του αντικειμένου συνεισφέρει σημαντική συναισθηματική εμπλοκή με τον δάσκαλο και είναι αναγκαστικά ψυχοθεραπευτική. Από τον καθένα πήρα κάτι διαφορετικό και πολύτιμο.

Ο Δανιήλ Σπυρόπουλος με εισήγαγε στην επισημότητα της ζωγραφικής, μέχρι τότε ήμουν αυτοδίδακτη. Στην ΑΣΚΤ οφείλω πολλά. Με τον Τριαντάφυλλο Πατρασκήδη έμαθα να επιλέγω και να παίρνω θέση στο έργο μου, ενώ ο Παύλος Σάμιος με απελευθέρωσε από πολλές ανασφάλειες σχετικά με το χρώμα και μου έδωσε την ώθηση να πειραματιστώ με τα υλικά.

Τελευταία αναφέρω τον Γιώργο Ρόρρη, αυτό τον εκπληκτικό ζωγράφο, γιατί μαθήτευσα πέντε ολόκληρα χρόνια κοντά του και ήταν η αιτία που ξαναβρήκα το πάθος μου για τη ζωγραφική. Πολύ επιγραμματικά αναφέρω πως ο Γιώργος με

«Στο ατελιέ ξεχνώ τα πάντα»

Η εικαστικός Μαρία Πάστρα μιλά στην «axia**news**» εφ' όλης της ύλης

Έργα με μία αίσθηση διαχρονικότητας και θέματα με τα οποία μπορεί να ταυτιστεί ο θεατής

έμαθε να «βλέπω». Μου έδειξε πώς να προσεγγίζω τη ζωγραφική παραιτούμενη από τις βεβαιότητές μου, επιδιώκοντας το άγνωστο και αποδεχόμενη τον φόβο τού να χαθώ. Στο κάθε αντικείμενο της ζωγραφικής πράξης, της τέχνης και της τεχνικής της είναι απαραίτητος δάσκαλος.

- Με τι θεματολογίες προτιμάτε να ασχολείστε;

- Περπατώ πολύ μέσα στην πόλη. Με συγκινούν σχεδόν όλα όσα βλέπω και πάντα με εκπλήσσει αυτό. Υπάρχει μορφή όχι μόνο σε ένα βάζο με άνθη, αλλά και στον τρόπο που πέφτει το φως πάνω στον πλαστικό κάδο σκουπιδιών. Είναι πολυτέλεια η όραση, θα μπορούσαμε να ήμασταν αόματα πλάσματα σαν κάποια άλλα όντα της γης και του νερού και πάλι να επιβιώνουμε με επιτυχία.

- Θα θέλατε να μας μιλήσετε για την τελευταία ενόπτη της δουλειάς σας, που συνδέει εννοιολογικά το παρόν με το παρελθόν;

- Ο χρόνος και το ταξίδι σε αυτόν είναι κάτι που με απασχολεί, από την άποψη της φυσικής. Αν είναι ψευδαίσθηση του ανθρώπινου εγκεφάλου, αυτό σημαίνει ότι όλα όσα έγιναν είναι -ακατανόητα- εδώ, στον παρόντα χρόνο. Με αφορμή αυτό και με εικόνες βιωματικές και αρχειακές άρχισα ένα πείραμα, ένα ταξίδι πάνω στον καμβά. Είμαι στην αρχή και δεν ξέρω πού θα καταλήξει. Το σίγουρο είναι πως η παραπάνω σκέψη είναι αφορμή να δουλέψω με φόρμες που μου δίνουν ικανοποίηση και να διερευνήσω τα υλικά μου.

- Ασχολείστε και με τη ζωγραφική σε ξύλο και σε ύφασμα με θαυμαστά αποτελέσματα. Πώς προέκυψε αυτό;

- Η αγάπη μου για το έπιπλο έχει σχέση με το επάγγελμά μου και την αδυναμία μου

σε αυτόν. Μέχρι και την εφηβική μου ηλικία είχε κατάσταση επίπλων στο κέντρο της Αθήνας, στη συμβολή των οδών Πατισίων και Κοδριγκτώνος, αν θυμάμαι καλά. Από τις πρώτες μου αναμνήσεις είναι οι βαριές καμπύλες των κλασικών επίπλων, οι καθυσταστικές επιφάνειες της δανέζικης γραμμής, οι ανάγλυφες στόφες, οι μυρωδιές των λούστρων στο σκοτεινό πατάρι και τα άπειρα σκουπίδια του πατέρα μου σκόρπια παντού στο σπίτι. Κληρονόμησα κάποια καλά κλασικά κομμάτια και ξεκίνησα να τα αναπαλαιώνω, για να τα προσαρμόσω στην αισθητική του χώρου μου. Πειραματίστηκα αρκετά και κατέληξα να φτιάχνω δικά μου χρώματα κιμωλίας, κεριά και αυτοσχέδιες πατίνες. Το επόμενο βήμα ήταν να αντικαθιστώ και τις στόφες των επίπλων με το ζωγραφισμένο μου καμβά, σε διάλογο πάντα με το περιβάλλον για το οποίο προορίζονται.

- Έχετε υπάρξει στέλεχος σε πολυεθνική πετρελαϊκή εταιρία και εγκαταλείψατε την καριέρα σας για την ζωγραφική. Πώς αισθάνεστε για αυτήν την απόφαση κάποια χρόνια μετά;

- Ευγνώμων που πήρα την απόφαση αυτή έγκαιρα. Όταν μπαίνω στο ατελιέ, ξεχνάω τα πάντα. Είναι πάντα, μα πάντα ο σωστός χώρος για να βρίσκομαι.

- Έχετε λάβει μέρος σε πολλές ομαδικές εκθέσεις που «περνούν» μηνύματα, κυρίως κοινωνικά. Θα θέλατε να αναφερθείτε σε κάποιες;

- Οι ομαδικές δράσεις και εκθέσεις με συνάδελφους εικαστικούς είναι γεγονότα με σημαντικό κοινωνικό ή περιβαλλοντικό αποτύπωμα, πράγμα που θεωρώ πως προσθέτει αξία αυτό σε αυτό που δημιουργώ. Είναι επιπλέον εμπειρίες που με εμπλουτίζουν και με τροφοδοτούν καλλιτεχνικά. Υπάρχει, όμως, ακόμα ένας σημαντικός παράγοντας - ίσως ο σημαντικότερος για μένα: η αίσθηση του «ανήκειν» σε μια κοινότητα που με καταλαβαίνει και με αποδέχεται για αυτό που σκέφτομαι, ονειρεύομαι, πράττω. Αυτό είναι κάτι που με «κανονικοποιεί» και με ανακουφίζει συναισθηματικά.

Καθεμία από αυτές είχε ένα δυνατό μήνυμα (την προσφυγιά, τον ρατσισμό, το γυναικείο ζήτημα, την ιστορία μας, τον σύγχρονο τρόπο ζωής, τους άγνωστους αγωνιστές του '21).

Θα αναφέρω, όμως, μια δράση για να κλείσουμε τη συζήτησή μας με τη μυρωδιά του αλατιού και του Αιγαίου που υπεραγαπώ:

Land Art σε νησί των Κυκλάδων με μια καλλιτεχνική συλλογικότητα: κατακαλόκαιρο, εργασία σε μια επικλινή πλαγιά πάνω από τα βράχια, άνεμος, κύμα, λιοπύρι, ξερολιθιές, καταγάλανος ουρανός, μπαμπακερά σύννεφα, ασφάκες και άχυρα, μυθολογία, παράδοση, η όμορφη πατρίδα... οι πρώτες ύλες για το κοινό έργο μας, το κοινό μας όραμα.